

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia Hebraica

Majus, Johann Heinrich

Francofurti ad Moenum, 1716

Proverbiorum

[urn:nbn:de:bsz:31-295282](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-295282)

LIBER
PROVERBIORUM,

Græc. ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΣΟΛΟ-

ΜΟΝΙΟΣ, Hebr. משלי

CAPUT XI.

Salomo indicato sine & usu libri, qui est veræ sapientiz consecutio,

timorem Dei principium vniuersale constituit, quæ docetur a Deo Patre & Ecclesia matre. Vnde fugiendos omnes seductores docet,

& Sapientiam hypofaticam inuitantem omnes, & erudire volentem per Spiritum suum, ficit,

propofitis poenis grauibus refractis,

שְׁלֹמֹה בֶן-דָּוִד כָּלֵף יִשְׂרָאֵל: לְדַעַת מְשָׁלִי 2 א

חֲכָמָה וּמוֹסֵר לְחֵכֶיךָ אִמְרֵי בֵינָה:

4:3 לְקַחֲתָ מוֹסֵר הַשִּׁבְלִי צֶדֶק וּמִשְׁפָּט וּמִשְׁרִים: לְהַתְּ

הָ לְפִתְאִים עֲרֻמָּה לְנֹעַר דַּעַת וּמוֹמָה: יִשְׁמַע חֵכֶם וְיוֹסֵף

6 לְקַח וּנְבוֹן מִחַבְלֹת יָקִינָה: לְחֵכֶיךָ מִשָּׁל וּמִלִּצְהָ דִבְרֵי

7 חֲכָמִים וַחֲדִידָתָם: יִרְאֵת יְהוָה רֵאשִׁית דַּעַת חֲכָמָה

8 וּמוֹסֵר אוֹיְלִים בּוֹן: שְׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אֲבִיךָ

9 וְאַל-תִּשֶׁשׁ תוֹרַת אִמְךָ: כִּי לֹוִיתָ לֹון הִם לְרֵאשִׁית

וְעֵנְקִים לְגִוְגֹהֲתֶיהָ: בְּנֵי אִם-יִפְתּוּהָ חֲטָאִים אֶל-תִּבְאֵ:

11 אִם-יֹאמְרוּ לָכֵה אֲתָנוּ נֶאֱרָבָה לָדָם נִצְפְּנָה לְנָקִי חָנָם:

12 נִבְלַעֲס כִּשְׂאוֹל חַיִּים וַחֲמִימִים כִּי־רָדִי בּוֹר: כְּלֵהוֹן

14 יָקָר נִמְצָא נִמְלֵא בְתִינוּ שָׁלָל: גִּוְרֹלֶה תִפְּוֹל בְּתוֹכֵנוּ

טו כִּים אֶחָד יִתִּירָה לְכַלְנוּ: בְּנֵי אֶל-תִּלְהָה בְּדַרְךָ אֲתָם

16 מִנְעֵה רִגְלָהּ מִנְתִּיבָתָם: כִּי רִגְלֵיהֶם לְרַע יִרְוּצוּ וַיִּמְדְּרוּ

17 לְשִׁפְךָ דָם: כִּי-חָנָם מוֹזֵרָה הִרְשֵׁת בְּעֵינֵי כָל-בַּעַל

18 כְּנֶה: וְהֵם לְדָמָם יֵאָרְבוּ יִצְפְּנוּ לְנַפְשָׁתָם: פֶּן אֲרָחוֹת

כ כָּל-בַּצַּע בַּצַּע אֶת-נַפְשׁ בְּעֵלְיוּ יָקָח: חֲכָמוֹת בַּחוּץ

21 תִּרְנָה בְּרַחֲבוֹת הַתֵּן קוֹלָהּ: בְּרֵאשׁ הַמִּיּוֹת תִּקְרָא

22 בְּפִתְחֵי שַׁעֲרִים בְּעִיר אִמְרֵיהָ תֹאמַר: עַד-מֵתִי פְתִיחַ

תֵּאֱהָבוּ פְתִי וְלִצִּים לְצוֹן חֲמָדוֹ לָהֶם וְכִסְלִים יִשְׁנֹאוּ

23 דַּעַת: תִּשְׁבוּ לְתוֹכְחָתִי הִנֵּה אֲפִיעָה לָכֶם רוּחִי אוֹדִיעָה

24 דְּבָרֵי אֲתָכֶם: יַעַן כִּרְאֵתִי וַחֲמָאֵנוּ נִטִּיתִי לְדֹ וְאִין

כֹּה מִקְשִׁיב: וַתִּפְרְעוּ כָל-עֲצָתִי וַתוֹכַחְתִּי לֹא אֲבִיתָם:

גִּם

א' נחה v. 4. מ' רבתי v. 1.

f elo-
qven-
tiam,
Chab.
2:6.

f addi-
tamen-
tum, 4 9.

26 נִם אֲנִי בְּאִדְכֶם אֲשַׁחַק אֲלֶעָג בְּבֹא פְחָדְכֶם : בְּבֹא
 27 כְּשֵׂאוֹהִי פְחָדְכֶם וְאִדְכֶם כְּסוּפָה יֵאָתֶה בְּבֹא עֲלֵיכֶם
 28 צָרָה וְצוּקָה : אִזּוּ יִקְרָאֲנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יִשְׁחַרְנֵנִי וְלֹא
 29 יִמְצָאֲנִי : תַּחַת כִּי־שָׁנְאוּ דַעַת וּוִירַאת־יְהוָה לֹא כָּהָרוּ :
 30 לֹא־אָכוּ לַעֲצֵתִי נִאֲצוּ כָּל־תּוֹכַחְתִּי : וַיֹּאכְלוּ מִפְּרֵי
 31 דְרָבָם וּמִמַּעַצְתֵיהֶם יִשְׁפְּעוּ : כִּי מִשׁוֹכֶת פִּתִּים תִּהְרָגֶם
 32 וְשִׁלּוֹת כְּסִלִּים תִּאבְדֶם : וְשִׁבְעָה לִי יִשְׁכַּן בְּטַח וְשֹׁאֵן
 33 מִפֶּחַד רָעָה : בְּנֵי אִם־תִּקַּח אֲמָרִי וּמִצִּוֹתַי א
 34 תִּצְפֶן אֲתָךְ : לְחַקְשִׁיב לְחַכְמָה אֲזַנֶּה תִטָּה לְבָבְךָ
 35 לְתַכּוּנָה : כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא לְתַכּוּנָה תִתֵּן קוֹלְךָ :
 36 אִם־תִּבְקֶשֶׁנָּה בְּכֶסֶף וּכְמִטְמָנִים תַּחֲפֹשֶׁנָּה : אִזּוּ תִבִּין
 37 יִרְאֵת יְהוָה וְדַעַת אֱלֹהִים תִּמְצָא : כִּי־יִדְוָה יִתֵּן חֲכָמָה
 38 מִפִּי דַעַת וּתְכּוּנָה : וְצִפֶן לְיֹשְׁרִים תּוֹשִׁיחַ מִגֵּן לְהַלְבִּי
 39 תָם : לְנֹצֵר אֲרָחוֹת מִשִּׁפְטֵי וְדָרֶךְ חֲסִידוֹ יִשְׁמֹר : אִזּוּ
 40 תִבִּין צָדֵק וּמִשִּׁפְטֵי וּמִי־יִשְׁרִים כָּל־מַעֲגַל־טוֹב : כִּי־תִכּוֹא
 41 חֲכָמָה בְּלִבְךָ וְדַעַת לְנַפְשֶׁךָ וְנֶעַם : מִזְמָה תִשְׁמֹר עֲלֶיךָ
 42 תְכּוּנָה תִנְצֵר־רַבָּה : לְהַצִּילֶךָ מִדֶּרֶךְ רַע מֵאִישׁ מְדַבֵּר
 43 תַּחֲפֹכּוֹת : הָעוֹבִים אֲרָחוֹת יִשְׂרָאֵל לֹלְכַת בְּדַרְכֵי־חַשֵּׁךְ :
 44 הַשְּׂמָחִים לַעֲשׂוֹת רַע יִגִּילוּ בַתַּחֲפֹכּוֹת רַע : אֲשֶׁר מוֹ
 45 אֲרָחוֹתֶיךָ עֲקוּשִׁים וְנִלְוִזִים בְּמַעֲגֵלוֹתָם : לְהַצִּילֶךָ
 46 מֵאִשָּׁה זָרָה מְנַכְרִיָּה אֲמָרִיָּה הַחֲלִיקָה : הָעוֹבֵר אֱלֹהֶיךָ
 47 נְעוּרִיָּה וְאֵת־בְּרִית אֱלֹהֶיךָ שָׁכַחָה : כִּי שָׁחָה אֱלֹמֹת
 48 בֵיתָהּ וְאֶל־רַפְּאִים מַעֲגֵלְתֶיהָ : כָּל־בָּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּ
 49 וְלֹא יִטְיֹגוּ אֲרָחוֹת חַיִּים : לְמַעַן תִּלְךָ בְּדָרֶךְ טוֹבִים כ
 50 וְאֲרָחוֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמֹר : כִּי־יִשְׁרִים יִשְׁכְּנוּ אֲרֵץ
 51 וְחַמְיָמִים יִנְתְּרוּ בָהּ : וְרִשְׁעִים מֵאֲרֶץ יִכְרְתוּ וּכְגוֹדִים
 52 יִפְחוּ מִמֶּנָּה : בְּנֵי תוֹרָתִי אֱלֹהֵי־תִשְׁבַּח א
 53 וּמִצִּוֹתַי יֵצֵר לְבָבְךָ : כִּי אֲרֶךְ יָמִים וְשָׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם
 יוֹסִיפוּ

& praeiis, obedientibus
 CAP. I. II.
 Media sapientiam consequendi; verbi Dei acceptio & custodia, preces, scrutatio.

Fuga vix male & perucforum,

Probatum gratias ablandientis quidem, sed damnose.

CAP. I. III.
 Bona veris sapientia, quae Deum T. O. M. cognoscit & celit recte.

חסידיוק' v. 8. יצפון' v. 7. ב' טעמים v. 3. יתירו' v. 27.
 ב' טעמים v. 16. ב' טעמים v. 12.

Salomon...

timen...

& sapientiam...

pro...

3 יוסיפו לך: חסד ואמת אל יעזבך קשרם על גרגרתיה
 4 פתכם על לוח לבך: ומצאתו ושבכל טוב בעיני אלהים
 ה ואדם: בטח אל יהוה בכל לבך ואל פינה אל
 7.6 תישען: בכל דרכיה דעהו והוא וישר ארחותיה: אל
 8 תהי חכם בעיניך ירא את יהוה וסור מרע: רפאות
 9 תהי לשורה ושקוי לעצמותיה: כבוד את יהוה מהונה
 10 ומראשית כל תבואתה: וימלאו אספיה שבע
 11 ותירוש יקביה יפרצו: מוסר יהוה בני אל תמאס ואל
 12 תקץ בתוכחתו: כי את אשר יאהב יהוה יוכיח וכאב
 13 את בן ירצה: אשרי אדם מצא חכמה ואדם
 14 יפיק תבונה: כי טוב סחרה מסתר כסף ומחרוץ
 טו תבואתה: יקררה היא מפניגים וכל חפציה לא
 16 ישויה: ארץ ימים בימינה בשמאלה עשר
 17 וכבוד: דרכיה דרכי נעים וכל נתיבותיה
 18 שלום: עין חיים היא למחזיקים בה ותמכיה
 19 מאשר: יהוה בחכמה יסד ארץ כונן
 כ שמים בתבונה: בדעתו תחומות נבקעו ושחקים
 21 ירעפוטל: בני אל ילזו מעיניה נצר תושיה ומזמת:
 22 ויהיו חיים לנפשה וחן לגרגרתיה: אז תלך לבטח
 23 24 דרכה ורגלה לא תגוף: אם תשכב לא תפחד
 כה ושכבת וערבה שנתך: אל תירא מפחד פתאם
 26 ומשאת רשעים כי תכא: כי יהוה יהיה בכסלה ושמר
 27 רגלה מלבד: אל תמנע טוב מבעליו בהיות לאל
 28 ידיו לעשות: אל תאמר לדעה לך ושוב ומחור
 29 אתן ויש אתך: אל תחרש על רעה רעה והוא יושב
 ל לבטח אתך: אל תרוב עם אדם חנם אם לא גמלה
 31 רעה: אל תקנא באיש חכם ואל תבחר בכל דרכיו:
 32 כי תועבת יהוה גלזו ואת ישדים סודו: מארת יהוה
 33 בבית

† sanitas

† Deut 28:8.

† recedant, 4: 22 23

† à ca- prurà

cuis munditiam sustinet.

Est benefica, æqua & pacifica erga proximum.

מפניגים ק' v. 15. סגול בלי מהק' v. 12. הר' כרגש v. 8.
 תריבוק v. 30. יתיר v. 28. יתיר v. 27. ב' טעמים v. 17.

בבית רשע ונוה צדיקים יכרה : אם ללצים הוא גליץ 3 4
ולעזים יתן חן : כבוד חכמים ינהלו וכסילים מרים לה

שמעו בנים מוסר אב והקשיבו א

CAP. 7. IV. Paterno affectu suoque exemplo in-
visat ad sapientia studium, mon-
stratis eius com-
modis.

לדעת בינה : כי לקח טוב נתתי לכם תורת אל 2

תעזבו : כי בן היותי לאבי רך ויחיר רך לפני אמי : וירני 4 3

ויאמר לי יתמד דברי לבה שמר מצותי וחה : קנה ה

חכמה קנה בינה אל תשכח ואל תם מאמרי פי :

אל תעזבה ותשמרה אהבה ותצדק : ראשית חכמה 7 6

קנה חכמה ובכל קנינה קנה בינה : סלסלה ותרוממך 8

Ps. 9.

תכבדך כי תחכמה : תתן לראשה לולת חן עטרת 9

תפארת תמונה : שמע בני וקח אמרי וירבו לה שנות י

חיים : בדרך חכמה הרתיק הדרכתיך במעגלי ישר : י 1

בלכתך לא יצער צערה ואם תרוץ לא תכשל : החוק 12

במוסר אל תרף נצרה כי היא חיה : בארה רשעים 14

finccdc.

אל תבא ואל תאשר בדרך רעים : פרעהו אל תעבר מו

בו שטה מעליו ועבר : כי לא ישנו אם לא ידעו ונגזלה 16

שנתם אם לא יכשלו : כי לחמו לחם רשע ויין חמסים 17

ישתו : וארה צדיקים כאור נהה הולך ואור עד נכון 18

היום : רך רשעים באפלה לא ידעו במה יכשלו : 19

בני לדברי הקשיבה לאמרי הט אונה : אל כ 21

f 3, 21.

וליו מעיניך שמרם בתוך לבכה כי חיים הם למצאיהם 2 2

ולכל בשרו כרפא : מפל משמר נצר לבה כי מפניו 3

Requirit
inpl. custo-
diam cordis,
oris, oculo-
rum &c.

f per-
verfita-
tem, 61
12.

תוצאות חיים : הסר ממך עקשות פה וליות שפתים 4

f prävi-
tatem.
f Gen.
30, 38.

הרחק ממך : עיניך לנכה יביטו ועפעפה יושירו נגדך : כה

פלא מעגל רגלה וכל דרכיה יכנו : אל תט ומן 25

ושמאור הסר רגלה מרע : בני להכמתי הקשיבה א

לתבונתי הט אונה : לשמר מזכורת ודעת שפתיה 2

ינצרו : כי נפת תטפנה שפתי זרה וחלק משמן חכה : 3

CAP. 7. V. Cauenda sapientia falsa, fucatis verbis inuitans & perdens incautos, quæ sub habitu mulieris peregrinæ fili-
sua.

ש ש ש ש ש ש ש XXX xxx ואהריתה

יכשלו ק' 16. ו. ולענוים ק' 34.

4 ה ואחריתה מרה כל ענה חרה כחרב פירות : רגליה
 6 ירדות מות שאול צעדיה ותמכו : ארח חיים פן תפלים
 7 געו מעגלתיך לא תדע : ועתה בנים שמעו
 8 לי ואל תסורו נאמרי פי : הרחק מעליה דרכך ואל
 9 תקרב אל פתח ביתה : פן תתן לאחרים הודך ושנתך
 10 לאכזרי : פן ישבעו זרים פחה ועצביך בבית נכרי :
 11 ונהמת באחריהך בכלות בשרך ושארך : ואמרת איה
 12 שנאתי מוסר ותוכחת נאין לפי : ולא שמעתי בקול
 13 מורי ולמלמדי לא השיתי אזני : במעט חיייתי בכל דע
 14 מו בתוך קהל ועדה : שתהמים מבורך וגוילים מתוך
 15 בארך : יפצו מעיניך הוצה ברחבות פלגימים : יהיו
 16 לך לבנה ואין לזרים אתך : יהי מקורך ברך וישכח
 17 מאשת נעוריה : אילת אהבים ויעלתהו רדיה ירוק
 18 כ בכל עת באהבתה תשגה תמיד : ולמה תשגה בני
 19 בורה ותחפז חק נכריה : כי נכח עיני יהוה דרכי איש
 20 וכל מעגלותיו מפלים : עוונותיו ילכדנו ארת הרשע
 21 ובחכלי חטאתו יתמד : הוא ימות באין מוסר וברב
 22 א אולתו ישגה : בני אם ערבת לרעה תקעת לך כפיך :
 23 ג נוקשת באמרי פיך נלכדת באמרי פיך : עישה זאת
 24 אפוא בני והנצל כי באת בכף רעה לך התרפס
 25 ד והכ רעיה : אל תתן שנה לעיניה ותנומה לעפעפיה :
 26 ה הנצל כצבי מיד וכצפור מיד ימוש : לך אל
 27 ז נמלה עצל ראה דרכיה וחכם : אשר אין לה קצין שטר
 28 ח ומשל : תבין בקיץ לחמה אגרה בקציר מאכלה : עד
 29 י מתי עצל יתשכב כתי תקום משנתך : מעט שנות מעט
 30 י תנומות מעט חכך ידים לשכב : ובא כמחלה ראשה
 31 י ומחרף כאיש מגן : אדם בלי על איש און הולך עקשות
 32 י פרה : קורץ בעינו מולל ברגלו מרה באצבעותיו :
 תדפכות

fame-
rum,
Hof 8,9.
frupica-
pra, v.
Pl. 104.
18.

f Formi-
cam, 30.
25.

f finica-
tionis,
24, 33.
14, 24.
1 lo-
quens.

ברגליו ק' ib' בעיניו ק' יתיר י' VI. 2. חטר י' 9.

CAP. 5. VI.
Imprudenter
illaqueati ab
illa meretri-
ce, ex eius
vinculis ex-
tricare se de-
bent cito ac
studipie; imi-
tando for-
nicatas.

quando per-
uerfum vi-
tium,

תהפכותו בלבו חרש רע בכל עת מרנים ישלח : על מו
 כן פתאם יבוא אידו פתע ישבר ואין מרפא : שש-הנה 6
 שנא יהוה ושבע תועבות נפשו : עינים רמות לשון 7
 שקר וירים שפכות דם-נקי : לב חרש מחשבות און 8
 רגלים ממהרות לרוץ לרעה : יפיה בזבים עד שקר 9
 ומשלח מרנים בין אחים : נצר בני מצורח כ
 אביה ואל-הטש תורת אמה : קשרם על לבך תמיד 21
 ענדם על-גרגרתיה : בהתהלכה מנחה אתה בשכבה 22
 תשמר עליה והקיצות היא תשיחה : כי נר מצוה ותורה 23
 אור ודרך חיים תוכחות מוסר : לשמרה מאשת רע 24
 מחלקת לשון נכריה : אל-תחמד יפיה בלבכה ואל-כה
 תקחה בעפעפיה : כי בעד-אשה זונה עד-ככר-לחם 26
 ואשת איש נפש יקרה תצור : היתהה איש איש בחיקו 27
 ובגדיו לא תשרפנה : אם-יחלה איש על-החוליים 28
 ורגליו לא תכריח : כן הבא אל-אשת רעהו לא ינקה 29
 כל-הננע בה : לא יבוזו לנגב כי ינגוב למלא נפשו ל
 כי ירעב : ונמצא ישלם שבעתים את-כל-הון ביתו 31
 יתן : נאה אשה חסר-לב משחית נפשו הוא יעשנהו 32
 נגע וקלון ימצא והרפתו לא תמהה : כי-קנאה 33
 חמת נבר ולא יחטול ביום נקם : לא-ישא פני כל-לה
 כפר ולא-יאבה כי-תרבה שחר : בני שמר א
 אמרי ומצותי תצפן אתה : צותי וחיה ותורת 2
 כאישון עיניה : קשרם על-אצבעותיה כתבם על-לוח 3
 לבך : אמר לחכמה אחתי את ומדע לבניה 4
 תקרה : לשמרה מאשה זרה מנכריה אמריה 5
 החליקה : כי בחלון ביתי בעד אשנפי נשקפתי 6
 וארא בפתאים אבינה בבנים נער חסר-לב 7
 עבר בשוק אצל פנה ודרך ביתה יצעד : 8
 שש שש שש ב Xxx xxx 2 כנשה

f. vii. ca. Job. 31. 36.

f. adu- rantur, Ier. 43. 2.

f. Ruth. 2. 1.

f. Jud. 5. 28.

f. angu- lum eius. Sach. 14. 10.

custodiendo paternam doctrinam,

& fugiendo adulteram.

CAP. 7. VII. Adhortatio ad desponationem com sapientia colesti, quz liberat a muliere aliena; cuius seductio per hypotyposin sinitur.

פתח בט"ה 27. ו. יתיר ו'. י. 16. מרינים ק' 14. ו.

ע בנשף בערב יום באישון לילה ואפלה :
 11 והנה אשה לקראתו שית זונה ונצרת לב : המיה היא
 12 וסדרת בביתה לא ישכנו רגליה : פעם פחזין פעם
 13 ברחבת ואאל כל פנה תארב : והחזיקה בו ונשקה
 14 לו חיעה פניה ותאמר לו : זבתו שלמים עלי היום
 טו שלמתי נדרי : על כן יצאתי לקראתך לשחר פניך
 16 ואמצאך : כרובים רבדתי ערשי חטבות אטון מצרים :
 17 גפתי משככי כר אהלים וקנמון : לכה נרוח דדים עד-
 18 חבקר נתעלסה באהבים : כי אין האיש בביתו הלך
 כ בדרך מרחוק : צרור הכסף לקח בידו ליום הפסא יבא
 2 ביתו : הפתו פרב לקחה פחלק שפתיה תדיחנו :
 2 הולך אחריה פתאם כשור אל טבח יבא וכעכס
 3 אל מוסר אויל : עד יפלה חין כבדו כמהר צפור אל-
 14 פח ולא ידע כי בנפשו הוא : ועתה בנים שמעו-
 כה לי והקשיבו לאמרי פי : אל ישש אל דרכיה לבך אל-
 6 חמע בנתיבותיה : כי רבים חללים הפילה ועצמים
 7 כל הרונגיה : דרכי שאול ביתה יורדות אל חדרי מות :
 א הלא חכמה תכרא ותכונה תתן קולה : בראש-
 3 מרמים עלי דרך בית נתיבות נצבה : ליד שערים לפי-
 4 קרת מבוא פתחים תרנה : אליכס אישים אקרא וקולי
 ה אל בני אדם : הכינו פתאים ערמה וכסילים הכינו
 6 לב : שמעו כי נגידים אדבר ומפתח שפתי מישרים :
 7 כי אמת יהנה חכי ותועבת שפתי רשע : בצדק כל-
 9 אמרי פי אין בהם נפתל ועקש : כלם נכחים למבין
 י וישרים למצאי דעת : קחו מוסרי ואל כסף ודעת
 11 מחרזין נבחר : כי טובה חכמה מפנינים וכל חפצים
 12 לא ישו בה : אני חכמה שכנתי ערמה ודעת ממות
 13 אמצא : יראת יהוה שנאת רע נאה ונאון ודרך רע ופי
 תהצכות

f stragulis, 31: 22.

CAP. VIII.
 Sapientia hy-
 politatica ubi-
 que omnes
 filios & se-
 ductos vocat,
 iisq; cunctos
 sapientia &
 gratia the-
 sauros polli-
 cetur, ac se-
 dare posse
 affirmat, cum
 omnibus,
 omnipotens
 & aeterna sit,
 ac filios ho-
 minum amet.

f stravi.
 f (cum)
 linteo.
 f suffiri.
 f Num.
 24, 6.
 f in a-
 meti-
 bus,
 f p'st. 4.
 f per
 blandi-
 ditias,
 f sicut
 (in)
 compe-
 de, fef.
 31: 2

f ap-
 titio.
 f super-
 biam.

1 4 תהפכות שנאתי: לי עצה ותושיה אני בינה לי גבורה:
 2 ב' מלכים ימלכו רזנים יחוקקו צדק: בי שרים ישרו
 3 ונדיבים כל שפטי ארץ: אני אהבירה אהב ומשהלי
 4 ימצאנני: עשר וכבוד אתי הון עלק וצדקה: טוב פריי
 5 פחרון ומפו ותבואתי מכסף נבחר: בארץ צדקה כ
 6 אהלך בתוך נתיבות משפט: להנחיל אהבי יש
 7 ואצרתיהם אמלא: יהוה קנני ראשית דרכו
 8 קדם מפעליו מאז: מעולם נפכתי מראש מקדמי ארץ:
 9 באין תהמות חוללתי באין מעינות נכבדימים: בטרם
 10 הרים הטבעו לפני גבעות חוללתי: עד לא עשה ארץ
 11 והוצות וראש עפרות תבל: בהכינו שמים שם אני
 12 בחקו הוג על פני תהום: באמצעו שחקים ממעל בעוזו
 13 עינות תהום: בשומו לים חקו ומים לא יעברו פיו
 14 בחקו מוסדי ארץ: ואהיה אצלו אבון ואהיה שעשועים ל
 15 יום יום משחקת לפניו בכל עת: משחקת בתבל ארצו
 16 ושעשעי את בני אדם: ועתה בני שמעו לי
 17 ואשרי דרכי ישמרו: שמעו מוסר וחכמו ואל תפרעו:
 18 אשרי אדם שמע לי לשקר על דלתתי יום יום לשמר
 19 מיוזת פתחי: כי מצאי מצאי חיים ויפק רצון מהורה: לה
 20 וחטאי חמס נפשו כל משנאי אהבו מות:

† anti- qvz

† opera

† nutri- tius

CAP. VIII.
 Eadem *serap.*
 xoc: Eccle-
 sia condit &
 firmat, coniu-
 uium mysti-
 cum adornat,
 ad id omnes
 per Euangel.
 inuit, &
 (Conf. Math.
 22, 1. si veni-
 entibus, vt pat
 et, vitam
 aeternam, te-
 nentibus au-
 tem, ac meri-
 trici Babylon.
 adherentibus,
 perditionem
 denunciat.

חכמות בנתה ביתה הצבה עמודיה שבעה: א
 1 טבחה טבחה מסכה ינה אף ערכה שלחנה: שלחה
 2 גערתיה תקרא על גפי מרמי כרת: מי פתי יסר הנה
 3 חסר לב אמרה לו: לכו לחמו בלחמי ושתו בייני
 4 מסכתי: עזבו פתאים וחיו ואשרו בדרך בינה: יסר
 5 לין לקח לו קלון ומוכיח לרשע מוכו: אלה תוכח לין
 6 פן ישנאך הובח לחכם ויאחכר: תן לחכם חכם עוד
 7 הודע לצדיק ויוסף לקח: תחלת חכמה יראת יהוה
 8 שששששש ג 3 xxx xxx

† adis

fince- dite

א נחה v.6. יתיר v.35. אהבי ק v.17.

יסָה לַעֲצֹב עִמָּהּ : כִּשְׁחֹק לְכִסִּיל עֲשׂוֹת זַפָּה 2 3
 וְחִכְמָה לְאִישׁ תְּבוּנָה : מְגֹרֶת רָשָׁע הִיא 2 4
 תְּבוּאָנוּ וְתַאֲרוֹת צְדִיקִים יִתֵּן : כַּעֲבוֹר סוּפָה וְאִין כַּה
 רָשָׁע וְצְדִיק יִסְדֹּר עוֹלָם : כַּחֲמִין לְשֹׁנִים וּבַעֲשָׂן 2 6
 לְעֵינַיִם כִּן הַעֲלָל לְשִׁלְחוֹ : יִרְאֵת יְהוָה תּוֹסֵפֶה 2 7
 יָמִים וְשִׁנּוּהַ רָשָׁעִים תִּקְצֹרְנָה : תּוֹחֲלֵת צְדִיקִים 2 8
 שְׂמֵחָה וְתִקְוֹת רָשָׁעִים תֵּאבֹד : מֵעַז לְהַם דְּרָף 2 9
 יְהוָה וּמַחֲתָה לְפַעְלֵי אֵין : צְדִיק לְעוֹלָם בָּרֶ- ל
 יִמוּט וְרָשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ אֶרֶץ : פִּי צְדִיק יָנוּב חֲכָמָה 3 1
 וְלִשׁוֹן תִּתְפַּלֵּר תִּכְבֹּרֹת הַכְּבֹד : שִׁפְתֵי צְדִיק יִדְעוּן רִצּוֹן וּפִי 3 2
 רָשָׁעִים תִּתְפַּלֵּר : מֵאוֹנֵי כְרֹמָה תּוֹעֵבֶת יְהוָה א
 וְאֵבֶן שְׁלֵמָה רִצּוֹנוֹ : כִּי זֶדוֹן וְיִבָּא קֶלֶן וְאֵת צְנוּעִים 2
 חֲכָמָה : הַפִּת יִשְׂרָיִם תִּנְחַם וּפְלֵה בְּגֵדִים וְשֵׂרָם : 3
 לֹא יוֹעִיל הוּן בְּיוֹם עֲבָרָה וְצִדְקָה מִצִּיל מִמוֹת : צִדְקַת 4
 תָּמִים תִּישֶׁר דְּרָפּוֹ וּבְרָשָׁעֵתוֹ יִפֹּל רָשָׁע : צִדְקַת יִשְׂרָיִם 6
 תִּצְיִלֵם וּבְחַיֹּת בְּגֵדִים יִלְכְּדוּ : בְּמוֹת אֶדָם רָשָׁע תֵּאבֹד 7
 תִּקְוָה וְתוֹחֲלָם אוֹנִים אֲבֹדָה : צְדִיק מִצְרָה נַחֲלִין וְיִבָּא 8
 רָשָׁע תִּחֲתוּן : בְּפֶה הַגֵּף יִשְׁחַת רַעְדוֹ וּבִדְעַת צְדִיקִים 9
 יִחֲלָצוּ : כְּטוֹב צְדִיקִים תִּעֲלִין קִרְיָה וּבֵאבֹד רָשָׁעִים 1
 דָּנָה : כְּכֹרֶכֶת יִשְׂרָיִם תִּרוֹם קֶרֶת וּבְפִי רָשָׁעִים תִּהְרָם : 1 1
 כִּן לְרַעְדוֹ חֲסֵד לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָתוֹ יַחְרִישׁ : הוֹלֵךְ רִכִּיל 1 2
 מְגַלֵּה סוּד וְנִאֲמָן רוּחַ מִכְסֵה דָבָר : בְּאִין תִּחְבְּלוֹת יִפֹּל 1 4
 עִם וְתִשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ : רַע יִרְוַע כִּי-עֵרֶכּ זֶר וְשׁוֹנֵה 1 5
 תּוֹקֵעִים בּוֹטֵחַ : אִשֶׁת חֵן תִּתְמַךְ כְּבוֹד וְעֵרִיצִים יִתְמַכּוּ 1 6
 עִשָׂה : גִּמְלַל נַפְשׁוֹ אִישׁ חֲסֵד וְעֵבֶר שְׂאֵרוֹ אֲכֹרֵי : רָשָׁע 1 7
 עִשָׂה פְעֻלַּת-שִׁקֵּר וְזֹרַע צִדְקָה שֹׁכֵר אֱמֶת : בֵּן צִדְקָה 1 9
 לְחַיִּים וּמְרַדֵּף רַעַה לְמוֹתוֹ : תּוֹעֵבֶת יְהוָה עֲקֹשׁ-לֵב כ
 וְרִצּוֹנוֹ תִּמְיָמֵי דְרָף : יָד לִידֵי לֹא יִנְקָה רַע וְזֹרַע צְדִיקִים 2 1
 נִמְלֵט

fpavor

fprofet, Zach.9: 17.

f cummodestis fperverfitas, 15

f merces, Jcf. 19: 10.

CAP. XL. Vere iustorum & iniustorum f. hypocritarum antithesis.

ישראל ק 3

CAP. XL. Vere ac fallis hypocritarum, illi- que com- bu- di. ac iusta dicitur.

2 נמלט : גזם נהב באף חזיר אשה לפה ופרת מעם :
 23 תאנת צדיקים אף טוב תקנת רשעים עברה : 24
 25 כה מפזר ונוסף עור והשך מלישר אף למחכור : נפש
 26 ברכה תרשן ומרוה גם הוא יורא : מנע בר
 27 יקבהו לאום וברכה לראש משפיר : שחר טוב
 28 יבקש רצון ודרש רעה תבואנו : בוטח בעשרו
 29 הוא יפל וכעלה צדיקים יפרחו : עבר ביתו
 ל ינחל רוח ועבד אויל לחכם לב : פרי צדיק עין חיים
 30 ולקח נפשות חכם : הו צדיק בארץ ישלם אף
 א כי רשע וחוטא : אהב מוסר אהב דעת וישנא
 2 תוכחת בער : טוב נפיק רצון מיהוה ואיש מזמות
 3 ירשע : לא יבון אדם ברשע ושרש צדיקים בל יזמוט :
 4 אשת חיל עמרת בעלה וכרכב בעצמותיו מבישרה :
 ה מחשבות צדיקים משפט תחבולות רשעים מרמה :
 7.6 דברי רשעים ארב דם ופי ישראלים יצילם : הפוך רשעים
 8 ואינם ובית צדיקים יעמד : לפי שכלו יהלל איש
 9 ונעורו לב יהיה לבנו : טוב נקלה ועבד לו מפתכפד
 י וחסר לחם : יודע צדיק נפש בהמתו ורחמי רשעים
 11 אכזרי : עבד אדמתו ישבע לחם ומרדף ריקים חסר
 לב : חמד רשע מצור רעים ושרש צדיקים יתן : בפשע
 שפתים מוקש רע ויצא מצרה צדיק : מפרי פי איש
 נו ישבע טוב וגמול די אדם ישוב לו : דרך אויל ישר
 16 בעניו ושמע לעצה חכם : אויל ביום יודע בעמו ולסה
 17 קלון ערום : לפיח אמונה יגיר צדק ועד שקרים מרמה :
 18 יש בוטה במדקרות חרב ולשון חכמים מרפא :
 19 שפת אמת תכון לעד ועד ארבעה לשון שקר :
 20 מרמה בלב חרש ירע וליועצי שלום שמהר : לא
 21 יאנה לצדיק בלאו ורשעים מלאו רע : תועבת יהוה
 שפתי

2 refractaria

12 fpropu
13 gnaculum
14 Eccl. 9:14

transfossiones

CAP. XII. Continuat & illustratur magis antithetis piorum & impiorum.

ישיבק. v. 14.

שפתי שקר ועשי אמונה רצונו : אדם ערום כסו 3
 דעת ולב כסלים יקרא אולת : יד חרוצים תמשול 4
 ורמיה תהיה למס : דאגה בלב איש ישחנה ודבר כה
 טוב ישמחנה : יתר מרעהו צדיק ודרך רשעים מתעם : 6
 לא יחרך רמיה צידו והוא אדם יקר חרוץ : בארח 27
 צדקה חיים ודרך נתיבה אלמות : 28

abundans (est)
 aduret
 regnet

divansicans
 Eucch.
 26, 25.

CAP. 13.
 XIII.
 Constante
 perseverantia
 in iustitia spes &
 merces certus
 impiorum
 vana.

בן חכם מוסר אב ולין לא שמע נערה : א
 מפרי פי איש יאכל טוב ונפש בגדים חכם : נצר פיו 2
 שמר נפשו פשק שפתי מחתה לו : מתאנה ואין 4
 נפשו עצל ונפש חרצים תדשן : דבר שקר ישנא ה
 צדיק ורשע יבאיש ויחפיר : צדקה תצר תס דרך 6
 ורשעה תסלק חטאת : יש מתעשר ואין כל מתרושש 7
 והון רב : כפר נפש איש עשרו ורש לא שמע 8
 נערה : אור צדיקים ישמח וגר רשעים ידעך : רק 9
 בודון יתן מצה ואת נועצים חכמה : הון מהבל ימעט 11
 וקבץ על יד ירבה : תוחלת ממשכה מחלה לב ועין 12
 חיים תאנה באה : בן לדבר יחבל לו וירא מצוה 13
 הוא ישלם : תורת חכם מקור חיים לסור ממקשי 14
 מות : שכל טוב יתן חן ודרך בגדים איתן : 15
 כל ערום יעשה בדעת וכסיל יפרש אולת : מלאך 16
 רשע יפול ברע וציר אמונים מרפא : ריש וקלון 18
 פורע מוסר ושמר תוכחת יכבד : תאנה נהיה תערב 19
 לנפש ותועבת כסלים סור טרע : הלך את כ
 חכמים וחכם ורעה כסלים ירוע : חטאים 21
 תרבה רעה ואת צדיקים ישלם טוב : טוב ינחיל 22
 בנג בניס וצפון לצדיק חיל חוטא : רב אכל 23
 גיר ראשים ויש נספה בלא משפט : חושף שבטו 24
 שונא בנן ואחבו שחרו מוסר : צדיק אכל לשבע בה
 ש ש ש ש ש Yyy yyy נפשו

CAP. 14

XIV.
Sapientis & fulti notæ, qua animum, sermones, opera & affectus, et successus ac eucutus.

א נפשו ובטן רשעים תחסר : חכמות נשים בנתתה
 ב ביתה ואולת ביריה תחרסנו : הולך בישרו ירא
 ג יהוה ונלוו דרכיו בזהו : כפי אויל חטו נאווה ושפתי
 ד חכמים תשמורם : באין אלפים אבוס בר ורב
 ה תבואות בלח ישור : עד אמונים לא יכזב ופיח
 ו כזבים עד שקר : בקש-לץ חכמה ואין ידעת לנכון
 ז נקל : לך מנגד לאיש כסיל ובל ידעת שפתי
 ח דעת : חכמת ערום הבין דרכו ואולת כסילים
 ט מרמה : אולים יליץ אשם ובין ישרים רצון : לב
 י יודע מרת נפשו ובשמחתו לא יתערב זר : בית
 יא רשעים ישמד ואהל ישרים יפריח : יש דרך ישר
 יב לפני-איש ואחרי-ה ידרכי-מור : גם כשחק
 יג יכאב לב ואחרי-ה שמחה תוגה : מדרביו
 יד ישבע סוג לב ומעליו איש טוב : פתי יאמין לכל
 טו דבר וערום יבין לאשרו : חכם ירא וקר מרע
 טז וכסיל מתערב ובוטח : קצר-אפים יעשה אולת
 טז ואיש כזמות ישנא : נחלו פתאים אולת וערומים
 יח על-שערי צדיק : גם לרעהו ישנא רש ואהבי
 יט עשיר רבים : בזלרעהו חוטא ומחונן עניים אשריו :
 כ הלוא יתעו חרשי רע וחסד ואמת חרשי טוב : בכל-
 כא עצב יהיה מותר ודבר שפתיים אך למחסור :
 כב עטרת חכמים עשרם אולת כסילים אולת :
 כג מה מציל נפשות עד אמת ופיח כזבים מרמה :
 כד ביראת יהוה מבטח-עו ולבניו יהיה מחסה :
 כה יראת יהוה מקור חיים לסור ממוקשי מות : ברב-עם
 כו הדרת-מלך ובאפס לאם מחתת רזון : ארך אפים
 לו רב-תבונה וקצר-רוח מרים אולת : חיי בשרים לב
 מרפא

f virga. Jof. xi. 1.

1 I amari- tudi- nem.

ענוים ק' v. 21. חד רגושה v. 10.

27 אַמְרֵי־נָעָם : עֵבֶר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ בְּצֵעַ וְשׂוֹנֵא מִתְנַת
 28 יַחִיהַ : לֵב צָדִיק יִהְיֶה לַעֲנוּת וְפִי רָשָׁעִים יִבְיַע רָעוֹת :
 29 רַחוּק יִהְיֶה מִרָשָׁעִים וְתִפְלַת צָדִיקִים יִשְׁמַע : מְאֹד־
 30 עֵינָיִם יִשְׁמַח־לֵב שְׂמוֹעֶה טוֹבָה תִּדְשֵׁן עֵצִים : אֵז
 31 שְׁמִיעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקֶרֶב חֲכָמִים תִּלְוֶן : פּוֹרַע
 32 מוֹסֵר מוֹאֵס נַפְשׁוֹ וְשָׁמַע תּוֹכַחַת קוֹנֵה לֵב : יֵרֵאת
 א יִהְיֶה מוֹסֵר חֲכָמָה וּלְפָנָי כְּבוֹד עֲנוּהַ : לְאָדָם מַעֲרֹכֵי
 2 לֵב וּמִיִּהוּרָה מַעֲנֶה לְשׁוֹן : כָּל־דְּרָכֵי־אִישׁ אֵךְ בְּעֵינָיו
 3 וְתִבְנֶן רוּחֹתָי וְהוֹרָה : גַּל אֶל־יְהוָה מַעֲשֵׂיךָ וּיְכַנּוּ
 4 מַחֲשַׁבְתֶּיךָ : כָּל־פֶּעַל יְהוָה לַמַּעֲנֶהוּ וְגַם־רִשְׁעֵי לַיּוֹם
 ה רָעָה : תּוֹעֵבַת יְהוָה כָּל־גְּבוּהַ לֵב יָד לֵד לֹא יִנְקָה :
 6 בַּחֲסֵד וְאֵמֶת יִכְפֹּר עֵזוֹ וּבִירְאָתָא יִהְיֶה סוֹר מֵרַע :
 7 8 בְּרָצוֹת יְהוָה דְּרָכֵי־אִישׁ נִס־אוֹיְבָיו יִשְׁלַם אֹתוֹ : טוֹב
 9 מֵעֵט בְּצִדְקָה מֵרֵב תְּבוֹאוֹת בְּלֹא־מִשְׁפָּט : לֵב אָדָם
 י יַחֲשֹׁב דְּרָכָו וְיִהְיֶה יָכִין צִעְדוֹ : קֶסֶם עַל־שִׁפְתֵי־מֶלֶךְ
 1 1 מִשְׁפָּט לֹא יִמְעַל־פִּיו : פֶּלֶם וּמֵאֲזַנֵי מִשְׁפָּט לִיהוָה
 2 מַעֲשָׂהוּ כָל־אֲבִי־כִים : תּוֹעֵבַת מַלְכִים עֲשׂוֹת רִשְׁעֵ
 3 כִּי בְצִדְקָה יִכּוֹן כֶּסֶף : רָצוֹן מַלְכִים שִׁפְתֵי צָדִק וְדָבַר
 4 יִשְׂרָיִם יֵאָהֵב : חֲמַת־מֶלֶךְ מִלְּאֲבֵי־מוֹת וְאִישׁ חֲכָם
 טו יִכְפָּרְנָה : בְּאֹד־פָּנֵי־מֶלֶךְ חַיִּים וְרָצוֹנוֹ כְּעַב מַלְקוֹשׁ :
 6 קִנְיַת־חֲכָמָה מִה־טוֹב מִחֲרוֹץ וּקְנוֹת בִּינָה נִבְחַר
 7 מִכֶּסֶף : מִסְלַת יִשְׂרָיִם סוֹר מֵרַע שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ נֹצֵר
 8 דְּרָכָו : לְפָנֵי־שֹׁכֵר גָּאוֹן וּלְפָנֵי כִשְׁלוֹן גְּבוּהַ רוּחַ : טוֹב
 9 שְׁפִלְרוּחַ אֶת־עֵנָיִם מִחֶמֶק שֶׁלַל אֶת־גְּאִים : מִשְׁכִּיל
 1 1 עַל־דָּבָר יִמְצֵא־טוֹב וּבוֹטֵחַ בַּיהוָה אֲשֶׁרְיוֹ : לַחֲכָם־לֵב
 2 2 יִקְרָא נְבוֹן וּמִתַּק שִׁפְתִים יִסִּף לֶקַח : מְקוֹר חַיִּים שֶׁכֵּל
 3 בְּעֵלְיוֹ וּמוֹסֵר אוֹלִים אוֹלֵזֵן : לֵב חֲכָם־שֶׁכֵּיל פִּיהוּ וְעַל־
 4 4 שִׁפְתֵיו יִסִּף לֶקַח : צוּף־דְּבַשׁ אֲמֵרֵי־נָעָם מִתּוֹק לְנַפֵּשׁ
 וּמֵרַפָּא

† dispositiones.

† I f libra, Jcf. 400 11.

† offensionem.

† f vavi. cas. 27:9.

† f Pf. 19: 11.

ענוים ק י. 19.

CAP. 15.
 XVI.
 In loquendo
 & agendo Dei
 ope & sapientia
 gubernatrice opus est,
 ut res bene
 succedant.
 Conf. Pf. 1.

ומרפא לעצם : יש דרך ישר לפני אִישׁ ואחריתה כה

† reflect

2 6 דרכי מות : נפש עמל עמלה לו כי אֶקֶף עליו פיהו :

אִישׁ בליעל כרה רעה ועל שפתיו כאש צרבת : אִישׁ 27

2 9 תהפכות ישלח מדון ונרנן מפריד אלוף : אִישׁ חמס

† com-primens

ל יפתה רעהו והוליכו בדרך לא טוב : עצרה עיניו ל

3 1 לחשב תהפכות קרן שפתיו כלה רעה : עמרת 3

3 2 תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא : טוב ארך אפים

3 3 מגבור ומשל ברוחו מלכד עיר : בחיק יוטל את-

† Acci, Lev. 7: 20.

א הגורל ומיהוה כל משפטו : טוב פה חרבה ושלוה א

2 בה מפית מלא ובחיריב : עבד משכיל ימשל בבן 2

† con- flatoriu, 27: 21.

3 מביש ובחור אחים יחלק נחלה : מצרף לכסף 3

4 וכור לזהב ובחן לבות יהוה : ברע מקשיב על-

CAP. XVII. Sapiens pauper, humilis, patiens, verax, justus &c. melior est insipiente diuide, superbo, contentio &c.

שפת און שקר מזין על לשון הות : לעג לרש חרפה

6 עשהו שמח לאיד לא ינקה : עטרם זמנים בני בנים

7 ותפארת בנים אבותם : לא נאנה לנבל שפת

8 יתר אף כי לנדיב שפת שקר : אבן הן השחר

9 בעיני בעליו אל כל אשר יפנה ישכיל : מכסה פשע

מבקש אהבה ושנה בדבר מפריד אלוף : תחת

1 1 גערה במבין מהכות פסיל מאה : אך מרי יבקש רע

1 2 ומלאך אכזרי ישלחבו : פגוש רב שכור באיש

1 3 ואל כסיל באולתו : משיב רעה תחת טובה לא-

1 4 תמיש רעה מביתו : פומר מים ראשית מדון ולפני

התנלע הריב נמוש : מצדיק רשע ומרשיע צדיק טו

1 6 תועבת יהוה גם שניהם : למה זה מחיר ביד-

1 7 כסיל לקנות חכמה ולב אין : בכל עת אהב

1 8 הרע ואח לצרה יולד : אדם חסר לב תקע כף

† spon- sionem

1 9 ערב ערבה לפני רעהו : אהב פשע אהב מצרה

מגביה פתחו מבקש שבר : עקש לב לא ימצא כ

שששששש 3 Yyyyyy טוב

המושק .v. 13. מלעיל .v. 10. זעירא .v. 28. שפתוק .v. 27:

1 טוב ונחפץ בלשונו יפול ברעה : ילך בסיל לתורה
 2 לו ולא ישלח אבי נבל : לב שמח ייטב גהה
 3 ורוח נבאה תיבש גרם : שחר מחק רשע
 4 יקח להטות ארחות משפט : את פני
 5 כה מבין חכמה ועיני כסיל בקצה ארץ : בעס
 6 לאביו בן כסיל וממר לילדתו : גם ענוש
 7 לצדיק לא טוב להכזות נדיבים עלי ישר : חושך
 8 אמרו יודע דעת וקר רוח איש תבונה : גם
 9 אויל מחריש חכם יחשב אטם שפתיו נבון :
 א לתארה יבקש נפרד בכל תושיה יתנלע : לא יחפץ
 3 כסיל בתבונה כי אספתגלות לבו : בבוא רשע בא
 4 גם בון ועסקלון חרפה : מים עמקים דברי פי איש
 5 הנחל נבע מקור חכמה : שארת פני דשע לא טוב
 6 להטות צדיק במשפט : שפתי כסיל יבאו בריב ופיו
 7 למחלפות יקרא : פי כסיל מחתה לו ושפתיו מוקש
 8 נפשו : דברי גרנן כמתלחמים והם ירוו חררי בטן :
 9 גם מתרפה במלאכתו את הוא לבעל משחית :
 11 מגדל עו שם יהורה בו ירוין צדיק ונשגב : הון
 12 עשיר קרית עזו וכחומה נשגבה במשכתו : לפני
 13 שבר יגפה לב איש ולפני כבוד ענוה : משיב דבר
 14 במרם ישמע אולת היא לו וכלמה : רוח איש יכלכל
 15 מחלהו ורוח נבאה מי שאנה : לב נבון יקנה דעת
 16 ואזן חכמים תבקש דעת : מתן אדם ירחיב לו ולפני
 17 גדולים ינחנו : צדיק הראשון בריבו יבא רעהו וחקרו :
 18 מדינים ישפית הגורל ובין עצומים יפריד : אה נפשע
 19 כ מקרית עו ומדונים כבריה ארמון : מפרי פי איש
 21 תשבע בטנו תבואת שפתיו ישבע : מות וחיים ביד
 22 לשון ואהביה יאכל פריה : מצא אשה מצא טוב ויפק
 רצון

† (fent) medici- na

† amasi- tudo

† contu- siones, 19:29, † quali blandi- entia, 26:22.

† Chr. 22:15.

CAP. י"ח.
 XVIII.
 Stultus prodit
 dulcitiā
 verbis & fa-
 citis, & vane
 confidit opi-
 bus suis: iu-
 stus, quæ recta
 sunt, dicit &
 facit, Deoque
 confidit, &
 saluus est.

ומדינים ק' 19. ונבא י' 17. ק' חסרי י' 17. ייקר ק' 27. v.

CAP. XIX.
XIX.
Stultus p[er]-
ceps, mendax,
infolens, per-
tinax est; li-
piens contra-
verax, fice-
rus, tardus ad
loquendum &
iracundus,
velox ad au-
diendum.
Iac. 1, 19.

רצון מיהוה: תחנונים ידבר דש ועשיר יענה עזות: איש 23
 רעים להתרועע ויש אהב דבק מאח: טוב רש א 24
 הולך בתמו מעקש שפתיו והוא כסיל: גם בלא דעת 2
 נפש לא טוב ואין ברגלים חומא: אולת אדם 3
 תמלה דרכו ועל יחורה זועף לבו: הון יסוף רעים 4
 רבים ודל מרעהו יפרד: עד שקרים לא ינקה ויפיה ה
 כזבים לא ימלט: רבים יחלו פני נדיב וכל הרע 6
 לאיש מתן: כל אחי רש שנאהו אף כי מרעהו 7
 החקו ממנו מרבה אמרים לא הפה: קנה לב אהב 8
 נפשו שמר תבונה למצא טוב: עד שקרים לא 9
 ינקה ויפיה כזבים יאבד: לא נאנה לכסיל תענוג אף י
 כילעבר משל בשרים: שכל אדם האריך אפו 11
 ותפארתו עבר על פשע: נחם בכפיר זעה מלה 12
 וכטל על עשב רצונו: הות לאביו בן כסיל ודלה 13
 טרד מדיני אשה: בית והון נחלת אבות ומיהוה אשה 14
 משכללה: עצלה תפיל תרדמה ונפש רמיה תרעב: טו
 שמר מצוה שמר נפשו בזה דרכיו יומת: מלורה 16
 יהוה הונן דל וגמלו ישלם לו: יסר בנה כי יגיש תקוה 18
 ואל המיתו אל תישא נפשך: גדל חמה נשא עניש 19
 כי אם תציל ועוד תוסף: שמע עצה וקבל מוסר ב
 למען תחבם באחריהך: רבות מחשבות בלב איש 21
 ועצת יהוה היא תקום: תאות אדם חסרו וטוב רש 22
 מאיש כזב: יראת יהוה לחיים ושבע ילין כל יפקר 23
 רע: טמן עצל ידו בצלחת גם אל פיהו לא ישיבנה: 24
 לין תפה ופתי יערם והוכיח לנבון יבין דעת: משדרר כח
 אב יברח אם בן מכיש ומחפיר: חדל בגני לשמע 27
 מוסר לשנות מאמרי דעת: עד בליעל ילין משפט 28
 ופי רשעים יבלע און: נכזנו ללצים שפטים 29
 ומהלמות

f rugi-
tus, 20:2.
f illa,
27, 15.
f conti-
nuans,
27 15.
f pigritia

f Reg-
23:33.

f parata
sunt, Ez.
26 7.

גדל ק' v. 19. ימות ק' v. 16. לוק' v. 7.

CAP. 20.21. Stultus est luxuriosus, litigiosus, piger, dolosus, iustus autem coram Deo Rege ambulat in fide, veritate, integritate.

א ומהלפות לגו כסילים : לין חינו המה שבר וכל שנה
 2 בו לא יחכם : נהם בכפיר אימת מלך לתעברו חומא
 3 נפשו : כבוד לאיש שבר מריב וכל אויל יתנלע :
 4 מהרה עצל לא יחרש ישאל בקציר ואין : מים עמקים
 6 עצה בלב איש ואיש תבונה ידלנה : רב אדם יקרא
 7 איש חסדו ואיש אמונים מי ימצא : מתהלך בתמו
 8 צדיק אשרי בניו אחריו : מלך יושב על כסא דין מורה
 9 בעיניו כל רע : מי יאמר לפני טהורתי מחפאתי :
 11 אכן ואכן איפה ואיפה תועבת יהוה פסיגיהם : גם
 12 במעלליו יתנבר נער אם זך ואם ישר פעלו : און
 13 שמעת ועין ראה יהוה עשה גם שניהם : אל תאהב
 14 שנה פן תורש פקח עיניך שבע לחם : רע רע יאמר
 טו הקונה ואזל לו או יתחלל : יש זהב ורב פנינים וכלי
 16 יקר שפתי רעת : לקח בגדו כי ערב זר ובעד נכרים
 17 חלהו : ערב לאיש לחם שקר ואחר ימלא פיהו חצין :
 18 מחשבות בעצה תבון ובתחבולה עשה מלחמה :
 19 גולה סוד הולך רגיל ולפתח שפתיו לא תתערב :
 20 מקלל אביו ואמו ידע נרו באישון חשך : גחלה
 21 מבחלת בראשונה ואחריתה לא תברך : אל תאמר
 22 אשלימה רע קנה ליהוה וישע לך : תועבת יהוה אבן
 24 ואבן ומאזני מרמה לא טוב : מיהוה מצעדי גבר
 כה ואדם מה יבין דרכו : מוקש אדם ילע קדש ואחר
 26 נדרים לבקר : מורה רשעים מלך חכם וישב עליהם
 27 אופן : נר יהוה נשמת אדם הפיש כל חדרי בטן :
 28 חסד ואמת יצרו מלך וסעד בחסד כסאו : תפארת
 29 ל בחורים כחם והדר זקנים שיבה : חכרות פצע ממריק
 א ברע ומכות חדרי בטן : פלגי מים לבי מלך ביד יהוה
 2 על כל אשר יחפץ יטנו : כל דרך איש ישר בעיניו
 ותכן

f. 816.

f. 9:12.

Omnes peccant. quis potest dicere mundus est cor meum? peccus sum a peccatis.

f. 114. f. 116. Thr 3: 16. caligine, v. 7:9.

A Deo gressus & progressus viri, etiam Regis.

CAP. 20. XXI. Omnes hominis vix a Deo ponderantur. Quare coram ipso cuncta fieri debent.

מבהלתק' v. 21. יתיר v. 20. נכריהק v. 16. ושאל v. 4. תמרוקס' v. 30.

וּתְכַן לַבּוֹת יְהוָה : עֲשֵׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט נִבְחַר לַיהוָה 3

מִזְבֵּחַ : רוּם עֵינַיִם וּרְחֵב לֵב נָר רְשָׁעִים הִטְאִיר : 4

מִחֲשָׁבוֹת חֲרוּץ אֶד-לְמוֹתָר וְכָל-אֵין אֶד-לְמַחְסוֹר : ה

פֶּעַל אֲצִרוֹת בְּלִשׁוֹן שִׁקָּר הֵבֵל נִדְף מִבְּקִשֵׁי-מִוֹת : 6

† volu- 8 שֵׁד-רְשָׁעִים יִגֹּרֵם כִּי מֵאֲנֹו לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט : הַפְּלִפֵּף 7

9 דִּרְף אִישׁ וְזָר וְזָר יִשָּׁר פֶּעַלֹו : טוֹב לִשְׁבֹת עַל-פִּנְתַּי 9

7 גַּג מֵאִשֶׁת מְדוֹנָיִם וּבֵית חֵבֵר : נֶפֶשׁ רָשָׁע אֹתָהּ 7

11 רַע לֹא-יִחַן בְּעֵינָיו רַעְהוֹ : בַּעֲנֵשׁ-לֵין יִחַבֵּס-פִּתִּי 11

12 וּכְחֲשָׁכִיל לַחֲכָם יִקַּח דַּעַת : מִשְׁכִּיל צְדִיק 12

13 לְבֵית רָשָׁע מִסְלַף רְשָׁעִים לְרַע : אֵטֶם אָזְנוֹ 13

14 מִזַּעֲקַת-דָּל גַּם-הוּא יִקְרָא וְלֹא יַעֲנֶה : מִתֵּן 14

† extin- 15 בִּסְתֵר יִכְפֹּה אָף וְיִשְׁחַד בְּחֵק חֲמֹה עֲזִיה :

16 שְׂמִיחָה לְצַדִּיק עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמִחֲתָה לַפֶּעַלִי 16

17 אֵדֶם תּוֹעֵה מִדֶּרֶךְ הַשֶּׁבֶל בַּקְהָל רַפְאִים יִנּוּחַ : 17

18 אִישׁ מִחְסוֹר אֲהַב שְׂמִיחָה אֲהַב יֵין וְשֵׁמֶן לֹא יַעֲשִׂיר : 18

19 כִּפֹּר לְצַדִּיק רָשָׁע וְחַתּוֹת יִשְׂרָיִם בּוֹגֵד : טוֹב 19

20 שְׁבֹת בְּאַרְזֵן מִדְּבַר מֵאִשֶׁת מְדוֹנָיִם וּכְעֵם : 20

21 אוֹצֵר נִחְמַד וְשֵׁמֶן בְּנוֹה חֲכָם וְכִסִּיל אֲדָם 21

22 יִבְלַעְנוּ : רִדְף צְדָקָה וְחֶסֶד יִמְצֵא חַיִּים צְדָקָה 22

23 וְכִבּוֹד : עֵיר גְּבוּרִים עֲלֶיהָ חֲכָם וְיִרְדַּע 23

24 מִכֻּטָּחָה : שִׁמְר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שִׁמְר מִצְרוֹת נִפְשׁוֹ : 24

† arro- 25 זָד יִחִיד לֵין שְׁמוֹ עוֹשֶׂה בְּעִבְרַת זָדוֹן : תֵּאוֹת עֲצֵל 25

† gans, 26 תְּמִיתָנוּ כִּי-מֵאֲנֹו יִרְוִי לַעֲשׂוֹת : כָּל-הַיּוֹם הַתְּאוֹה תְּאוֹה 26

† Chab. 27 וְצַדִּיק לִתֵּן וְלֹא יִחַשֵׁד : זִבַּח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה אָף כִּי 27

28 כּוֹמֵה וּבִיאָנוּ : עַד-כּוֹזְבִים יֵאבֵד וְאִישׁ שִׁמְעֵ לְנִצָּח יִדְבַר : 28

29 הַעֲזוֹ אִישׁ רָשָׁע בְּפָנָיו וְיִשָּׁר הוּא יִכְיֶן דְּרָכָיו : אֵין חֲכָמָה 29

30 וְאֵין תְּבוּנָה וְאֵין עֲצָה לְגַגֵּר יְהוָה : טוֹס מוֹכֵן לַיּוֹם 30

31 מִלְחָמָה וְלִיהוָה חֲתֻשׁוּעָה : נִבְחַר שֵׁם מַעֲשֵׂר רַב 31

ת ת ת ת ת זzz zzz מִכְסָף

CAP. כב XXII. Fama potius.

ה'ה רפה v. 22. מדינים ק' v. 19. מדינים ק' v. 9. דרכו ק' v. 29. ibid. יבין ק' v. 29.

Cal. III. Omnia in via a Deo procedunt, Quae coram Deo tantum habent.

A Deo proficere & progredi in, etiam Regni.

Cal. III. Omnia in via a Deo procedunt, Quae coram Deo tantum habent.

prudētia, mansuetudinē, beneficentia, &c. utatur studentum, quam opibus.

2 מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב חֵן טוֹב : עֲשִׂיר וּרְשׁ נִפְנְשׁוּ עֲשֵׂה כֹלָם
 3 יְהוֹה : עָרוֹם יֵרָאֶה רַעְיָה וְסִסְמָר וּפְתִיִים עָבְרוּ וְנִעְנְשׁוּ :
 4 הָ עֵקֶב עֲנֹה יֵרָאֵת יְהוֹה עֲשֵׂר וּכְבוֹד וַחֲיִים : צַדִּיקִים
 6 פְּדוּיִם בְּדַרְךָ עֵקֶשׁ שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִרְחַק מֵהֵם : חֲנֹף
 7 לְנֶעֱרַע עַל־פִּי דִרְכּוֹ גַם כִּי־יִזְקֶן לֹא־יִסּוֹר מִכֶּנֶה : עֲשִׂיה
 8 בְּרִשִׁים יִמְשׁוֹל וְעַבְד לֹה לְאִישׁ מְלוֹה : זֹרֵעַ עוֹלָה
 9 יִקְצֹר־אֵן וְשֹׁבֵט עֲבָרְתּוֹ יִכְלֶה : טוֹב־עֵיִן הוּא יִכְרֹף
 י כִּי־נָתַן מִלְחָמָו לְדָל : גֵּרִישׁ לִין וַיֵּצֵא מִדּוֹן וַיִּשְׁבֹּת דִּין
 11 וְקִלּוֹן : אֲהַב טְהוֹב־לֵב חֵן שִׁפְתָיו רַעְיוֹ מִלֶּךְ : עֵינֵי
 13 יְהוֹה נִצְרוּ רַעַת וַיִּסְלַף דְּבַר־יָגֵד : אָמַר עֲצֵל אֲרִי
 14 בַחֲוִין בְּתוֹךְ רַחֲבוֹת אֶרֶץ : שׁוֹחָה עֲמֻקָּה פִי זָרוֹת
 15 זַעֲרוֹם יְהוֹה יִפּוֹל־שָׁם : אֹולֵת קְשׁוּרָה בְּלֶב־גֶּעֶר שֹׁבֵט
 16 מוֹסֵר יִרְחִיקֶנָה מִמֶּנּוּ : עֵשֶׂק דָּל לְהַרְבּוֹת לוֹ נָחַן
 17 לְעֲשִׂיר אֶף לְמַחְסוֹר : חֵט אֲזַנֶּה וְשָׁמַע דְּבַר־יָחֲמִים
 18 וְלִבָּה תִשִׁית לְדַעְתִּי : כִּי־נָעִים כִּי־תִשְׁמְרֶם בְּכַטְנֶה
 19 יִכְנוּ יַחְדוֹ עַל־שִׁפְתֶיהָ : לְהַיּוֹרֵת בִּיהוֹרָה מִכַּטְחָה
 20 הוֹדַעְתֶּיהָ הַיּוֹם אֶף־אֶתָּה : הֲלֹא כְתַבְתִּי לָךְ שְׁלֹשִׁים
 21 בְּמַעֲצוֹת וְרַעַת : לְהוֹדִיעָךְ קִשְׁטֵ אִמְרֵי אִמַּת לְהַשִּׁיב
 22 אֲמָרִים אִמַּת לְשִׁלְחֶיהָ : אֶל־תְּגוֹל־דָּל
 23 כִּי דַל־הוּא וְאֶל־תִּדְכָא עֲנִי בְשַׁעַר : כִּי־יְהוֹה יִרְיֵב רִיבֶם
 24 וְקִבַּע אֶת־קִבְעֵיהֶם נֶפֶשׁ : אֶל־תִּתְרַע אֶת־כַּעַל אֶף
 25 כֹּה וְאֶת־אִישׁ חַמּוֹר לֹא תִכּוֹא : פּוֹד־תֵּאֱלֶף אֲרוּחָו
 26 וְלִקְחַת מוֹקֵשׁ לְנַפְשָׁה : אֶל־הִתִּי בְתַקְעֵי־כָף בְּעַרְבִים
 27 מִשְׁאֹוֹת : אִם־אִין־לָךְ לְשִׁלֵּם לְמַה־יִקַּח מִשְׁכָּבְךָ
 28 מִתְחַתֶּיהָ : אֶל־תִּסַּג גְּבוֹל עוֹלָם אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתֶיהָ :
 29 חַיִּית אִישׁ יִכְהִיר בְּמִלְאֲכָהוֹ לִפְנֵי־מַלְכִים יִתְיַצֵּב בַּל־
 א יִתְיַצֵּב לִפְנֵי הַשָּׁמַיִם : כִּי־תִשָּׁב לְלַחֹם אֶת־מוֹשֵׁל בֵּין
 2 תִּבְרִין אֶת־אֲשֶׁר לִפְנֶיהָ : וְשִׁמַּת שִׁכְרִין בְּלִעָה אִם־כַּעַל
 נֶפֶשׁ

4f spink. Job. sig

1 f pg. 6a1

†obscure
†cult-
trum.
†ad gut-
tur t.

CAP. כג
XXIII.
Delitix sul-
ce pericu-
lofa.

יתיר ו' v. 14. יתיר ו' v. 11. יתיר ו' v. 8. ונסתר ק' v. 3.
ארחתיו ק' v. 25. ב' שעמים. ib. שלישים ק' v. 20.

נפש אתה : אל תתאו למטעמותיו והוא לחם 3
 בזבים : אל תיגע להעשיר מבינתך חדרל 4
 התעורף עיניך בו ואיננו כי עשה יעשה לו כנפים ה
 כנשר ועיף השמים : אל תלהם את לחם 6
 רע עין ואל תתאו למטעמתיו : כי כמו שער 7
 בנפשו כן הוא אכול ושתה יאמר לה ולבו בל עמך :
 פתה אכלת תקיאנה ושתת דבריה הנעימים : 8
 באוני בסיל אל תדבר כי יבון לשכל מליך : אל 9
 תסג גבול עולם ובשדי יתומים אל תבא : כי גאלם 11
 חוק הוא יריב את ריבם אתה : הביאה למוסר לבך 12
 ואזיף לאמרי דעת : אל תמנע מנער מוסר כי 13
 תכנו בשבט לא ימות : אתה בשבט תכנו ונפשו 14
 משאול תציל : בני אס חכם לבך ישמח לבי טו
 גם אני : ותעלונה כליותי בדבר שפתיה מישרים : 16
 אל יקנא לבך בחטאים כי אס ביראת יהוה בלהיום : 17
 כי אס יש אחרית ותקותך לא תכרת : שמע אתה 18
 בני וחכם ואשר בדרך לבך : אליהי בסבאיין כ
 בזללי בשר למו : כי סבא וזולל יורש וקרעים 21
 תלביש נומה : שמע לאביה זה ילדה ואל תבוז כי 22
 זקנה אמך : אמת קנה ואל תמכר חכמה ומוסר 23
 ובינה : גול יגול אבי צדיק יולד חכם וישמח בו : 24
 ישמח אביה ואמך ותגל יולדה : תנה בני לבך ליבה 26
 ועיניך דרכי תרצה : כי שוחה עמוקה זונה ובאר 27
 צרה נכריה : אף היא כחתה תארב ובוגדים באדם 28
 תוסף : למי אוי למי אבוי למי מדונים למי שיה 29
 למי פצעים הנם למי חכללות עינים : למאחרים על ל
 היין לבאים לחקור ממך : אל תרא יין כי יתאדם 31
 כי יתן בפים עינו יתהלך במישרים : אחריתו כנחש 32

Prudentia in loquendo, iustitia in agendo, ac disciplina pueris inculcanda.

fugienda mala illa mulier, de qua supra, & vinofas.

† affi-
mat.

* dirige.

† dormi-
tatio.

† ohe!

† sicut
prax.

† rubor,
v. Gen.

49:12.
† vinum,
Jef. 65:
21.

יגיל ב' ק' ib. גיל ב' v. 24. יעורף ק' ib. התעורף ק' v. 5.
 מדוינסק v. 29. תצרנה ק' v. 26. ישמח ק' ib. ויולד ק' ib.
 בכוס ק' v. 31.

3 ישך וכצפוני יפרש : עיניך יראו זרות ולבך ידבר
 4+ mali 3 מהפכות : והיית כשכב בלבבים וכשכב בראש חבל :
 לה הכוני בלחלית הלמוני בל ידעתי מתי אקוץ אוסיף
 א אבקשנו עוד : אל תקנא באנשי רעה ואל תתאו
 2 להיות אתם : כי שר יהנה לנס ועמל שפתיהם
 3 תדברנה : בחכמה יבנה בית ובתבונה יתכונן
 4 ה ונדעת הדרים ימלאו כל הון יקר ונעים : גבר חכם
 6 בעוז ואיש דעת מאמין לחם : כי בתחבולות תעשה לה
 7 מלחמה ותשועה ברב יועץ : ראמות לאויל חכמות
 8 בשער לא יפתח פיהו : מחשב להרע לו בעל ממות
 9 יקראו : זמת אולת חטאת ותועבת לאדם לץ :
 11 התרפית ביום צרה צר כחכה : הצל לקחים לפנות
 12 ומטים להרג אם מחשוף : כד תאמר הן לא ידענו
 זה הלא תכון לפות הוא יבין ונצר נפשה הוא ידע
 13 והשיב לאדם כפעלו : אכל בני דבש כי טוב ונפת
 14 מתוק על חכה : בן ידעה חכמה לנפשה אם מצאת
 15 ויש אחרית ותקנתה לא תפרת : אל תארכ רשע לנוה
 16 צדיק אל תשדד רבצו : כי שבע יפול צדיק וקם
 17 ורשעים יבשלו ברעה : בנפל אויבך אל תשמח
 18 ובבשלו אל יגל לבך פן יראה יהוה ורע בעיניו והשיב
 19 מעליו אפו : אל תתחר במרעים אל תקנא ברשעים :
 20 כ כי לא תהיה אחרית לרע נר רשעים ידעך : ירא את
 21 יהוה בני ומלה עם שונאים אל תתערב : כרפתאם יקום
 23 אידם ופיד שניהם מי יודע : גם אלה לחכמים הכר-
 24 פנים במשפט בל טוב : אמר לרשע צדיק אתה יקבחו
 כה עמים יועמוהו לאמים : ולמוכיתים ינעם ועליהם תבוא
 16 כרפת טוב : שפתים ישק משיב דברים נכחים : דבן
 17 בחוץ ומלאכתה ועמדה בשדה לה אחר ובגית ביתה :

CAP. כד
 XXIV.
 Milorum
 consortium
 vitandum fa-
 pientie stu-
 diosis.

Sapientie
 dulcedo &
 fructus.

Fugienda
 invidia

invidia

negotiositas

f prapa-
 ra, Job.
 15, 16.

אל
 יתיר י 17 v

אל תהי ער הנם ברעה והפתית בשפתיך: אל תאכר ^{vindicta,}
באשר עשה לך בן אעשה לו אשיב לאיש כפעלו:

על שרה איש עצל עברתי ועל פרס אדם חסר לב: ל ^{pigritia,}
וחנה עלה כלו קפשונים בסו פניו חרלים וגדר אבניו

נחרסה: ואחזה אנכי אשית לבי ראיתי לקחתי מוסר: 2
מעט שנורת מעט תנומות מעט חבק ידיים לשקב: 3
ובאמתהלה רישה ומחסדיה כאיש מגן: 4

נס אלה משלי שלמה אשר העתיקו אנשי חוקיה א ^{CAP. כה. XXV. Regis sapientis gloria & officium.}
מלך יהודה: כבד אלהים הסתר דבר וכבד מלכים

חקר דבר: שמים לרום וארץ לעמק ולב מלכים 3
אין חקר: הנו סיגים מכסה ויצא לצרף כלי: הנו 4

רשע לפני מלך ויבון בצדק בסאו: אל תתהדר 6 ^{subiectionum humilitas,}
לפני מלך ובמקום גדלים אל תעמד: כי טוב אמר

לה עלה הננה מה שפילה לפני נריב אשר ראו עיניה: ^{charitatis officia erga proximum,}
אל תצא לרב מהר פן מזה תעשה באחריתה

בהכלים אתה רעה: ריבה ריב את רעה וסוד אחר 9
אל תגל: פן יחסרה שמע ודבתך לא תשוב: 1

תפוחי זהב במשפיות כסה דבר דבר על אפניו: 11 ^{fprobro afficiat te}
נזם זהב וחלי כתם מוכיח חכם על און שמערת: 12 ^{fornamentum, Cant. 7:2}

בצנת שלג ביום קציה ציר נאמן לשלחיו ונפש אדניו 13
ישיב: נשיאים ורוח וגשם אין איש מתהלל במתת: 14

שקר: בארד אפים יפתה קצין ולשון רבה תשבר: 15
נרם: דבש מצאת אכל דיד פן תשבענו והקאתו: 16

הקר רגלה מבית רעה פן ישבעה ושנאה: מפין 17 ^{f malleus}
וחרב וחץ שגון איש ענה ברעהו עד שקר: שון רעה 19 ^{fconfra-ctus texuens}

ורגל מיערת מבטה בוגר ביום צרה: מעדה כגד 20
ביום קרה חמץ על נחר ושר בשורים על לב רע: ^{fintro. Jer. 2:2.}

אמר עב שנאה האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים: 21 ^{& inimicum.}
תחתתת נ Zzz zzz 3 בי

v. 10. פתה באחנח. v. 1. Plant utr. & ben. Isr. hunc versum Capiti 24. an-
numerant. v. 2. Cap hostri; Cap. 25. inchoant. V. 7. טעמים

22 כי גחלים אתה חתה על ראשו ויהיה שלם לה:
 23 רוח צפון תהולל בשם ופנים נועמים לשון סתר: טוב
 כה שבת על פנתנג מאשת מדונים ובית חנר: מים
 24 הרים על נפש עיפה ושמועה טובה מארץ מרחק:
 מעין גרפש ומקור משחת צדיק מט לפני רשע: אכל
 25 רבש הרבות לא טוב וחקר כבודם כבוד: עיר פרוצה
 א אין חומה איש אשר אין מעצר לרוחו: כשלגי בקיץ
 2 וכמטר בקציר בן לא נאווה לכסיל כבוד: כצפור
 3 לנוד בדרור לעוף בן קללת חכם לא תבא: שוט
 4 לסוס מתג לחמור ושבת לגו כסילים: אל תען כסיל
 ה באולתו פן תשוה לו גם אתה: ענה כסיל באולתו
 6 פן יהיה חכם בעיניו: מקצה רגלים חכם שחה שלח
 7 דברים ביד כסיל: דליו שקים מפסח ומשל בפי
 8 כסילים: בצרור אבן במרגמה בן נותן לכסיל כבוד:
 9 י הוח עלה ביד שכור ומשל בפי כסילים: רב מחולל
 10 כג ושכר כסיל ושכר עברים: בכלב שב על קאו
 11 כסיל שונה באולתו: ראית איש חכם בעיניו תקוה
 12 לכסיל ממנו: אמר עצל שחל בדרך ארי בין
 13 הרחבות: הרלת תסוב על צירה ועצל על מפתו:
 טו טמן עצל ידו בצלחת נלאה להשיבה אל פיו: חכם
 14 עצל בעיניו משבעה משיבי מעם: מחזיק באוני כלב
 15 עבר מתעפר על ריב לא לו: במתלהלה הירה זקים
 16 חצים ומור: בן איש רמה את רעהו ואמר הלא
 כ משחק אני: באפס עצים תכבה אש ובאין נרנן ישתק
 21 מדון: פתם לגחלים ועצים לאש ואיש מדונים להחרר
 22 ריב: דברי נרנן במתלהמים והם ירדו חררי בטון:
 23 כסף סיגים מצפה על חרש שפתים דלקים ולכרע:
 כה בשפתו ינבר שונא ובקרבו ישיר מרמה: כייחנן
 קולי

CAP. 25.
XXVI.
Indigni glo-
ria sunt.

Pigri,

dolosi.

f gelids.
Jcr. 18:

f coerci-
tio

Ps. 144.

fbalifa

f ad vo-
mitu s.

f sicut
infani-
ens (cf.)
Gen. 47:

13.
f cintil-
las

2 f 18: 5.

מדינים ק' v. 21. ילו ק' v. 2. מדינים ק' v. 24.
 בשפתיו ק' v. 24.

קולו אל-תאמן בו כי שבע תועבות בלבו : תכסרה 26
 שונאה במשאון תגלה רעתו בקהל : כרה שחית בה 27
 יפל וגלל אבן אליו תשוב : לשון שקר ישנא דביו ופה 28
 חלק יעשה מרחה : אל-תתהלל ביום מחר כי לא א 29
 תדע מה-ילך יום : יהללה זר ולא-פיה נכרי ואל- 30
 כבד אבן ונטל החול ובעם אויל כבד 31
 משניהם : אכזריות חמה ושטף אף ומי יעמר לפני 32
 טובה תוכחת מגלה מאהבה מסתרת : ה 33
 נאמנים פצעי אוהב ונעמלות נשיקות שונא : נפש 34
 שבעה תבוס נפת ונפש רעבה כל-מר מחוק : 35
 כצפור נודדת מן-קנה בן איש נודד ממקומו : שמן 36
 וקטרת ישמח-לב ומתק רעהו מעצרת-נפש : רעה 37
 ורעה אכיה אל-תעזב ובית אוהיה אל-תבוא ביום אידך 38
 טוב שכן קרוב מאח רחוק : חכם בני ושמח לבי 39
 ואשיבה חרפי דבר : ערום ראח רעה נסתר פתאים 40
 עברו נענשו : קח בגדו כי-ערב זר ובעד נכריה 41
 חבלהו : מכה רעהו בקול גדול בפקר השבים 42
 קללה תחשב לו : דלף מורד ביום סגדיר ואשת 43
 מדונים נשתנה : צפניה צפודוח ושמן ימינו 44
 יקרא : ברזל בברזל יחר ואיש יחר פני-רעהו : 45
 נצר תאנה יאכל פריה ושמר אדניו יכבד : במים 46
 הפנים לפנים בן לב האדם לאדם : שאול ואבדה לא 47
 תשבענה ועיני האדם לא תשבענה : מצרף לבסה 48
 וכור לזהב ואיש לפי מהללו : אס-תכתוש את-האויל 49
 במכתש בתוך הריפות בעלי לא-תסור מעליו אולתו : 50
 דע תדע פני צאנה שית לבך לעדרים : כי לא לעולם 51
 חסן ואס-נזר לדור דור : גלה חציר ונראה-דשא 52
 ונאספו עשבות הרים : כבשים ללבושה ומחיר שורה 53
 עתודים

CAP. 26.
XXVII.
Vitanda in-
stantia,
stultorum
ira.

amanda ami-
corum teder-
gutio. & fer-
uandi veteri
amici.

reueria pa-
terna vilis.

excessus in
sposione &
laudatione.

rixosa mulie

studio con-
iuncta.

cupiditas in-
faciabilis.

stultus incor-
rigibilis.

Monita ec-
conomica.

† per de-
ceptio-
nem

† impul-
sionem

onus

† cru-
delitas
† Pf. 32:6.

† oscula,
Cant. 1:2

† 19:13
† imbris

† 17:3

† laudē
ejus
† contu-
deris

† in mor-
tario
† 2. Sam.

† 19.
† 1. Chr.

24: 14

ואכדון מ' v. 20. מדינית מ' v. 15. יתיר ה' v. 10.
 יהש דגושה v. 25. ודור מ' v. 24. פתח באתנח וכסף ib.

7 עתודים: ורני חלב עזים ללחמך ללחם ביתך וחיים

א לנערותיך: גסו ואין רדף רשע וצדיקים ככפיר

2 יבטח: בפשע ארץ רבים שריה ובאדם מכין ידע בן

3 יאריך: גבר רש ועשק דלים מטר סחף ואין לחם:

4 עזבי תורה וחללו רשע ושמרי תורה ותגרו בם:

ה אנשי-רע לא יבינו משפט ומבקשי יהוה יבינו כל:

7.6 טוב-רש הולך בתמו מעקש דרכים והוא עשיר: גוצר

8 תורה בן מכין ורעה זוללים יכלים אביו: מרבה הונז

9 בנשה ובתרבות לחונן דלים יקבצנו: מסיר אונז משמע

תורה גם תפלתו תועבה: משגח ישרים בדרך רע

11 בשחולתו הוא יפול ותמימים ינחלו טוב: חכם בעיניו

12 איש עשיר ודל מכין יחקרנו: בעלץ צדיקים

רבה תפארת ובקום רשעים יחפש אדם:

13 מכסה פשעיו לא יצליח ומודה ועוב ירחם:

14 אשרי אדם מפתח תמיד ומקשה לבו יפול ברעה:

טו ארי-נהם ורב שוקק מושל רשע על עם-דל:

16 נגיד חסר תבונות ורב מעשקות שנא' בצע יאריך

17 ימים: אדם עשק בדם

18 גפש עד-בור גנוס אל יתמכו-בו: הולך תמים

19 יושע ונעקש דרכים יפול באהת: עבר אדמתו

כ ישבע לחם ומררף ליקים ישבע-דיש: איש אמונות

21 רב-ברכות ואין להעשיר לא יגכה: הבר-פנים לא

22 טוב ועל-פת לחם יפשע-גבר: נבהל להון איש רע

23 עין ולא ידע כי-חסר יבאנו: מוכיח אדם אחרי חן

24 ימצא ממחליק לשון: גזול אביו ואפו ואמר אין

כה פשע חבר הוא לאיש משחית: רחב-גפש יגרה מדון

26 ובטח על-יהוה ידשן: בוטח בלבו הוא כסיל והולך

27 בחכמה הוא יפלט: נותן לרש אין מחסור ומעלים

עניו

ד' זעירא 17. יתירי 16. יתירב' 18.

CAP. כח. XXVIII. Iustitia & pietas regna firmant.

at oppressio pauperum, studium pecuniae.

simulatio

tyrannis &c. perdunt illa.

fabstahens, Jer. 46: 15.

fovea

oppressionibus, Jer. 33: 15.

tegeffas, Job. 30:

4 חֲכֵמָה וְדַעַת קִדְשִׁים אֲדַע : מִי עָלָה שְׁמוֹם וַיִּרְדַּ מִי
אֶסְפֶּה רוּחַ בְּחַפְזִי מִי צָרַר מַיִם בְּשִׁמְלֵהוּ מִי חָקִים
ה כֹּל אֶפְסֵי אֲרֶזִים מִה שְׁמוֹ וּמֵה שֵׁם בְּנוֹ כִּי תִדַע : כֹּל
6 אִמְרַת אֱלֹהִים צְרוּפָה מִגֵּן הוּא לְחָקִים בּוֹ : אֵל תּוֹסֵף
7 עַל דְּבָרָיו פְּרִיּוֹכִים בָּהֶם וּנְכֹזֶבֶת : שְׁתִּים
8 שְׁאֵלְתִי מֵאֲתָךְ אֵל תִּמְנַע מִפְּנֵי בְטָרִם אֲמוֹת : שׂוֹאֵי
וּדְבַר כְּזָב הִרְחֵק מִפְּנֵי רֹאשׁ וְעֵשֶׂר אֵל תִּתֵּן לִי
9 הִטְרִיפְנִי לֶחֶם חֶקִי : פֶּן אֲשַׁבְּעִי וּכְחֹשֶׁתִי וְאִמְרַתִּי מִי
י הָיְהוּ וּפְנֵי אֹרֶשׁ וּנְגַבְתִּי וּתְפַשְׁתִּי שֵׁם אֱלֹהִי :
אֵל מִלִּשָׁן עֶבֶד אֵל אֲדַגֵּן פֶּן יִקְלַלְךָ
11 וְאֲשַׁמֶּת : דּוֹר אֲבִיו יִקְלַל וְאֵת אִמּוֹ לֹא יִבְרַךְ : דּוֹר
12 טְהוֹר בְּעֵינָיו וּמִצְאָתוֹ לֹא רַחֵן : דּוֹר מִהֲרִיכּוֹ עֵינָיו
13 וְעַפְפִּיו יִגְשָׁאוּ : דּוֹר חֲרֻבוֹת שְׁנֵי וּמֵאֲכַלּוֹת
14 מִתְלַעֲתִיו לֹאכֵל עֵינַיִם מֵאֲרֶץ וְאֲבִיוֹנִים מֵאֲדָם :
15 לְעֹלֹקָה שְׁתֵּי בְנוֹת הֵן הֵב שְׁלוֹשׁ הַנָּה
16 לֹא תִשְׁבַּעְנָה אֲרָבַע לֹא אֲמְרוּ הוּן : שְׂאוֹלֵי וְעֹזְרֵי רַחֵם
17 אֲרֶזִים לֹא יִשְׁבַּעוּ מִיִּם וְאֵשׁ לֹא אֲמַרְהָ הוּן : עֵינָיו תִּלְעַג
18 לְאֵב וְתִבּוֹ לִיקָחֶת אֵם יִקְרוּהָ עֲדִיבֵי נֶחֱל וַיִּאֲכַלְהָ בְּנֵי
שְׁלִשָּׁה הַמָּה נִפְלְאוּ מִפְּנֵי
19 וְאֲרָבַע לֹא יִדְעִתִּים : דֶּרֶךְ הַנְּשִׂאִי בְּשִׁמּוֹם דֶּרֶךְ נְהִישׁ
כ עַל־צוֹר דֶּרֶךְ אֲנִיָּה בְּלִבִּים וְדֶרֶךְ נָבֵר בְּעֵלְמָה : בּוֹן
דֶּרֶךְ אִשָּׁה מִנְּאֻפֶרֶת אֲכַלְהָ וּמִחַתָּה פִּיהָ וְאִמְרָה לֹא
21 פִּעֲלֵתִי אֲוִן : תַּחַת שְׁלוֹשׁ רִגְזָה אֲרֶזִים וְתַחַת
22 אֲרָבַע לֹא תוּכַל שָׂאת : תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וּנְכַל
23 כִּי יִשְׁבַּע לֶחֶם : תַּחַת שְׁנוּאָה כִּי תִבְעַל וְשִׁפְחָה כִּי
24 תִירֶשׁ גְּבֻרָתָהּ : אֲרָבַעַת הֵם קִטְגֵי אֲרֶזִים
25 כֹּה וְהִמְרָה חֲכָמִים מִחֲכָמִים : הַנְּמַלִּים עִם לֹא יַעֲזוּ וַיִּכְיֵנוּ
26 בְּקִיץ לְחָמָם : שְׁפָנִים עִם לֹא יַעֲצוּם וַיִּשְׁמוּ בְּפִלַע
בֵּיתָם

adeoque ex verbo Dei reuelari sibi potest.

Fugendi doctores maledicentes patribus fidelibus, hypocritar, elati, blasphemantes,

infatiables.

Mysterium meretricis Babil.

4 genera hominum, quae terra ferre non potest.

4 animalia fidelibus imitanda.

talc me.

f Pf 102: 5.

terucz.

f Gen. 49: 20.

סגול באתנה v. 14. אדניו ק v. 10. פתח באתנה v. 9.
פתח באתנה. ib. פתח באתנה v. 16. כ זעירא v. 15.
סגול באתנה v. 21. וארבעה ק v. 18.

ביתם: מלך אין לארבה ויצא חצץ כלו: שםמית 27
בידיה תתפש והיא בהיכלי מלך: 28

שלשה המה מיטיבי צעד וארבעה מטבי 9
לכת: ליש גבור בבהמה ולא ישוב מפני כל: זרויר ל 31
מתנים או תיש ומלך אלקום עמו: אם גבלת 32
בהתנשא ואם זמות יר לפה: כי מיץ חלב יוציא 33
המאה ומיץ אף יוציא דם ומיץ אפים יוציא ריב:

דברי למואל כלך משא אשר יסרתו א
אמו: מה ברי ומה פר-בטני ומה בר-נדרי: אל- 3
תתן לנשים חילה ודרכיה למהות מלכין: אל למלכים 4
למואל אל למלכים שתויין ולרוזנים או שכר: פך ה
ישתה וישכח מחקק וישנה דין כל-בני עני: תנו שכר 6
לאובר ויין למרי נפש: ישתה וישכח רישו ועמלו לא 7
זכר-עוד: פתח פיה לאלם אל-דין כל-בני חלוף: 8
פתח פיה שפט צדק ודין עני ואביון: 9

אשת-חיל מי ימצא ורחק מפנינים מכרה: בטח 11
בה לב בעלה ושלל לא יחסר: גמלתהו טוב ולא רע 2
כל ימי חייה: דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ 3
בפיה: היתה באניות סוחר ממרחק תביא לחמה: 4
ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק טו
לנערתי: זמרה שדה ותקחהו מפדי כפיה 6
גמע פרם: הגרה בעוז מתניה ותאמן 7
זועתיה: טעמה כי טוב סורה לא יכבדה 8
בליל נדה: ידיה שלחה בכישור וכפיה 9
תמכו פלך: בפה פרשה לעני וידיה שלחה ב
לאביון: לא תידא לביתה משלג כי כל-ביתה 2
לבש שנים: מרבדים עשתה לה שש וארנמן לבושה: 2
נדע בשערים בעלה בשבתו עם זקני ארץ: סרין 3
עשתה Aaaa aaa z כ

CAP. LA XXXI. Inlittorio mar- tris prophe- tica Salome- nis,

Enecium alphaberi- cum multien- sirenuz.

v. 1. Plant. utr. ben. li. hic Cap. 30. continuant, & v. 4. Cap. nostri inchoant
Cap. 31. v. 4. אי כ' v. 16. נטעה ק' v. 18. בלילה ק'

כה עשתה ותמכר וחגור נתנה לכנעני : עוז והדר
 6 לבושה ותשחק ליום אחרון : פיה פתחה בחכמה
 7 ותורת חסד על לשונה : צופיה הילכות ביתה ולחם
 8 עצלות לא תאכל : כמו בניה ויאשרנה בעלה
 9 ויהללה : רבות בנות עשו חיל ואת עליה על-כלנה :
 ל שקר החן והכל היפי אשה יראת ייחיה היא תתהלל :
 3 הנור לה מפרי ידיה ויהללוח בשערים מעשיה :

הליכות ק' 27. v.

חזק

סכום פסוקים של ספר משלי : תשע מאות וחמשה
 עשר • ותשר דבורה סימן • וחציו לפני שבר גאון
 וסדריו שמונה • אז תלך לבטה דרכך סימן •

(a) Jud. 5: 1. (b) cap. 6: 18; (c) cap. 3: 23.

(Faint, mostly illegible text in the lower half of the page, likely bleed-through or secondary text.)

איש

(Faint text at the bottom of the page, possibly a library stamp or additional notes.)